

Katja Christina Nordgaards 17. maj-tale

Taler

Katja Christina Nordgaard
Norges ambassadør i
Danmark

Dato

17. maj 2023

Sted

Tivoli, København

Kjære alle sammen,

Gratulerer med dagen!

Mitt navn er Katja Nordgaard, og jeg er Norges ambassadør i Danmark.

Jeg håper dere har hatt en fin dag så langt! Det har i hvert fall jeg – med en flott start på dagen hos den norske Sjømannskirken, litt for mange is, barnetog og blide, festklare nordmenn. Og i dag er vi altså så heldige å få feire 17. mai i Tivoli for aller første gang!

For mange av oss er Tivoli en av de tingene vi sterkest forbinder med Danmark og København. Det er en attraksjon som har fascinert og underholdt gjester på tvers av generasjoner. Og som fremdeles er hyppig besøkt av nordmenn i alle aldre. Jeg ønsker å rette en stor takk til Tivoli og Fondet for Dansk-Norsk Samarbejde, som sammen har muliggjort denne feiringen!

Jeg forstår godt om noen dansker trekker litt på smilebåndet, eller til og med hever et øyebryn av vår sterke nasjonalfølelse på 17 mai. På vegne av alle oss fjellaper, vil jeg takke dere dansker for å ta oss så godt imot - dere gjør det virkelig deilig å være norsk i Danmark. Jeg håper at dere dansker deltar i dagens fornøyer og koser dere like mye som oss i dag!

Feiringen i dag er et levende bevis på det nære båndet mellom Norge og Danmark. Våre to land har en lang felles historie med over 400 år under felles konge. Da Danmark havnet på den tapende siden under Napoleonskrigene, ble kongen tvunget til å gi fra seg Norge til Sverige ved Kielfreden.

I Norge hadde uavhengighetstanken allerede begynt å ulme, og 112 av Norges mest fremtredende menn samlet seg på Eidsvoll for å skape det som skulle bli en av de mest radikale grunnlovene verden hadde sett. Den 17. mai for akkurat 209 år siden var grunnloven (som var skrevet på dansk) ferdig og undertegnet.

Hurra!

Men - jubelen var kortvarig for kort tid etter brøt det ut krig mellom Norge og Sverige. Den varte heldigvis ikke mer enn to uker, men fikk stor politisk betydning. Under fredsforhandlingene ble det nemlig fastslått at selv om danske Christian Frederik måtte abdisere - ville Sverige anerkjenne både Stortinget og Grunnloven. Norge hadde tapt krigen, men vunnet freden.

Da Norge i 1905 gikk ut av union med Sverige, lette vi ikke etter en konge i egne rekker, men så til Danmark. Valget falt da på prins Carl av Danmark, som vi i dag kjenner som Haakon VII - Norges første konge i en helt selvstendig nasjon.

Og i dag er vi samlet her i København for å feire vår selvstendighet, frihet og grunnlov. Vi har gått fra et skjørt og ungt demokrati til et av verdens frieste demokratier som rommer og ivaretar alle nordmenn - uansett hva vi tror på, hvor vi kommer fra og hvem vi elsker. Gjennom å hvert år minnes hvordan våre forfedre kjempet for at vi kan nyte den friheten vi har i dag - vil vi huske at demokratiet og friheten ikke må bli tatt for gitt.

Det geopolitiske og sikkerhetspolitiske bildet er preget av uro. Med krig i Europa og ukrainere som hver dag må kjempe for sin suverenitet og frihet, blir vi minnet på nettopp dette. Mer enn på lenge kjenner vi på viktigheten av å verne om de verdiene som utgjør selve fundamentet i samfunnene våre, både her i Danmark og hjemme i Norge.

I juni kommer det norske kongeparet på besøk med kongeskipet Norge til Danmark - både for å besøke sin danske venn Dronning Margrethe, og for å ytterligere styrke det nære og gode forholdet mellom Danmark og Norge. Øverst på agendaen for kongebesøket står den grønne omstillingen, hvor både Norge og Danmark står i en helt unik posisjon til å bidra - med innovative løsninger, utbygging av fornybar energi og vern av våre felles hav. Er det én ting jeg har lært som ambassadør - er det at vi får til så mye mer sammen enn hver for oss.

I dag er det mange nordmenn som av ulike grunner krysser grensen til Danmark: for å studere, reise, arbeide, eller for å finne kjærligheten! Dette er det en lang tradisjon for. Gjennom 1800-tallet reiste tusenvis av norske fjellaper til København som Rasmus Berg, og returnerte som Erasmus Montanus. For oss har nemlig København alltid vært et kulturelt og intellektuelt mekka som rommer alt fra nyskapende arkitektur, fantastisk mat og imøtekommande mennesker.

I dag er det derimot norsk kultur som står på programmet - og det er ikke så verst det heller! Kvelden vil by på en rekke unike opplevelser - fra kulinariske fristelser i regi av Nils Flatmark, til samtale mellom forfatterne Maren Uthaug og Vigdis Hjorth. Til slutt vil det herlige norske bandet, No.4, runde av kvelden med konsert her i ærverdige Tivoli sammen med Snorre Kirk Quintet.

Jeg ønsker dere alle en herlig dag videre! Og igjen - gratulerer med dagen!

Kilde

Manuskript modtaget af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/katja-christina-nordgaards-17-maj-tale>